

Složení jádra

Molekuly a [atomy](#) jsou elektricky neutrální, tj. jejich celkový [elektrický náboj](#) je nulový. Atom daného prvku obsahuje Z [elektronů](#), přičemž číslo Z zároveň určuje pořadí prvku v Mendělejevově [periodické soustavě prvků](#). To ale znamená (má-li atom zůstat elektricky neutrální), že náboj jádra tohoto prvku musí být roven Ze , aby se vyrovnal [záporný náboj](#) elektronů.

Počátkem 20. století bylo v souvislosti s objevem [radioaktivity](#) zjištěno, že mohou existovat atomy téhož prvku s tímž počtem elektronů Z , které se ale liší svojí hmotností. Jejich jádra mají tedy stejný náboj, ale různou hmotnost. Je proto dobré rozlišovat chemický prvek a nuklid.

CHEMICKÝ PRVEK JE TVOŘEN ATOMY S TÝMŽ NÁBOJEM JÁDRA Ze BEZ OHLEDU NA HMOTNOST JÁDRA.

NUKLID JE TVOŘEN ATOMY POUZE JEDNOHO DRUHU S JÁDRY O VZÁJEMNĚ STEJNÉM NÁBOJI A NAVZÁJEM STEJNÉ HMOTNOSTI.

Nuklid je tedy charakterizován nejen číslem Z , ale také svojí hmotností.

Dva různé nuklidy téhož prvku není možné žádnými **chemickými** metodami odlišit, je možné je odlišit pouze **fyzikálně**; mají tedy shodné chemické vlastnosti, ale různé vlastnosti fyzikální. To se projeví např. při průletu daného nuklidu ([částice](#)) [urychlovačem](#) - [trajektorie](#), po níž se částice pohybuje, závisí na [velikosti rychlosti](#) částice, na její hmotnosti, ... tedy na fyzikálních vlastnostech. Nuklidy téhož prvku najdeme na stejném místě periodické soustavy prvků a říká se jim **izotopy** (*izo = stejný, topos = místo*). Prvky, které se vyskytují v přírodě, jsou zpravidla směsí více izotopů a to (až na výjimky) ve stálých [poměrech](#).

Podobně je možné hovořit o **izobarech** - nuklidech, které mají stejnou hmotnost, ale liší se číslem Z . Mají tedy stejné fyzikální vlastnosti, ale různé vlastnosti chemické. V periodické soustavě prvků patří na různé (ale vzájemně si blízké) pozice.

© Encyklopedie Fyziky (<http://fyzika.jreichl.com>); Jaroslav Reichl, Martin Všetíčka

Licence <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/> zakazuje úpravy a komerční distribuci.